

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 233 (6209) | 8 кастрычніка 1938 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

Кербі. Экіпажу самалёта „Родина“:

В. ГРЫЗАДУБАВАЙ, П. ОСІПЕНКА, М. РАСКОВАЙ.

Горача віншваем вас з паспяховым і выдатным завяршэннем беспасадачнага пералёту Масква—Далёкі Усход.

Ваш гераічны пералёт, пакрыўшы па маршруту 6.450 кілометраў, а па прамой 5.947 кілометраў на працягу 26 гадзін 29 мінут, з'яўляецца міжнародным жаночым рэкордам, як па прамой, так і па ломанай лініі.

Ваша адвага, хладнакроўе, высокае лётнае майстэрства, праяўленыя ў найцяжэйшых умовах шляху і пасадкі, выклікаюць захапленне ўсяго савецкага народа.

Ганарымся вамі і ад усёй душы пацскаем вашы рукі.

Па даручэнню ЦК ВКП(б) і СНК Саюза ССР

СТАЛІН.

МОЛАТАЎ.

ГЕРАІНІ-ЛЁТЧЫЦЫ

24 верасня ўвесь свет абляцела хваляючай вестка: «Пачаўся далёкі беспасадачны пералёт Масква — Далёкі Усход лётчыц В. Грызадубавай, П. Осіпенка, М. Расковай». З напружанай увагаю і захапленнем сачылі прапоўныя СССР за радыёграмамі з борта самалёта «Родина», за пералётам трох выдатных лётчыц — лепшых дачок савецкага народа.

І калі раптам спынілася радыёсувяз з самалётам і пачаліся пошукі адважнага экіпажа, — трыюжна забіліся сэрцы мільёнаў людзей. Не хадзіла верыць у магчыму пагібель гераічных лётчыц, не хадзіла верыць, што катастрофа магла вырваць іх з слаўнай радой савецкіх пілотаў.

Дзевяць доўгіх дзён мільёны людзей прагна лалі радыёпаведамленні аб пошуках самалёта, дзевяць доўгіх дзён не пакідала іх трыюга за лёс адважнага экіпажа «Родины».

І, нарэшце, з кастрычніка ўдзых абляцэння выраваўся з тысяч грудзей, хваляючае пачуццё радасці і гордасці хапіла ўсіх — самалёт «Родина» знойдзены, экіпаж жывы.

Пасля спынення радыёсувязі лётчыцы пралеталі тысячы кілометраў, няўхільна імкнучыся наперад, на ўсход, да пастаўленай мэты.

Шквалістыя ветры, дажджы, снегалы, каварныя туманы праследвалі гераічных жанчын на ўсім шляху іх пералёту. Высокія, неадступныя горы акружалі іх з усіх бакоў. Хмурыя, дымныя асеннія ночы прымушвалі напружваць усе сілы, каб не збіцца з курсу. Але ўпэна не спыніла, не запалохла адважны экіпаж. Моцнаю рукою трымаў пілот штурвал, пільна сачыў штурман за кодам паветранага карабля і толькі талы, калі другога выхалу не было, калі пасадка была неабходна, лётчыцы майстэрска пасадзілі самалёт на тоўпае балота, закінутае ў адным з самых глухіх і цяжка даступных раёнаў Далёкага Усхода.

За 26 гадзін 29 мінут яны праялілі велізарную алгеласць — ад Масквы да берагоў Амура.

Штурман самалёта «Родина» Марына Міхайлаўна Раскова, каб аблегчыць падругам пасадку, зменшыць магчыму рызыку, захаваў машыну, скочыла з парашутам у глухую тайгу і асталася адна за некалькі кілометраў ад самалёта ў абмежаваным заласам харчоў, адрэзаныя балотам ад усёго жывога. Дзевяць сутак правяла яна адна ў тайзе, далёка ад жылля, вака на рока з драмучым, векавечным лесам. Толькі праз дзевяць дзён гук матараў даў ёй знаць, што радзіма знайшла сваю адважную дачку.

На такі гераізм, на такую вытрыманасць, на такіх пулы адвагі зольны толькі жанчыны краіны Савецкага, краіны, назаўбэдзі разнаволіўшы жанчыну, надзіўша яе на небывалую вышыню.

Дзе, у якой краіне, апрача нашай пулоўнай радзімы, могуць вырасці такія гераіні Валенціна Спільнава, Грызадубава, Паліна Дзянісаўна Осіпенка, Марына Міхайлаўна Раскова — палкі патрыёты сацыялістычнай радзімы, верныя дачкі вялікага народа — мэта і сэнсам усёго звайго жыцця, сваім сваяцкім абавязкам паставілі служэнне сваёй любімай радзіме.

Радзіма навучыла, выхавала іх, радзіма дала ім усе магчымыя шансы для авалодання высокім майстэрствам пілатажа. І абаві любімай бацькаўшчыны, любімай партыі Леніна—Сталіна прывыклі адважны лётчыцы зной бяспрыкладны пералёт. У славу сваёй

вядомай краіны, у імя яе магутнасці і росквіту яны гатовы аддаць усе свае сілы і жыццё, гатовы на найважэйшыя гераічныя подвігі.

Думка аб радзіме, думка аб вялікім Сталіне — лепшым прыяцелі савецкіх лётчыкаў — увесь час палёту нагнала іх, саргавала сэрцы, падтрымлівала сілы, падбадзёрвала ў выкананні велізарна-цяжкай задачы. І калі самалёт «Родина» апусціўся на дайкае балота, калі 9 дзён лётчыцы былі адрэзаны ад усёго жывога, гэтыя мыслі былі тою жыватворчай крыніцай, якая надавала ім сілы, балдэрасць, вытрыманасць, дала ім магчымасць перанесці цяжкія цяжкія выпрабаванні. «Таварыш Сталін нас не пакіне», «Наша краіна прыдзе нам на дапамогу», — гэтая думка, гэтая вера ні на мінуту не пакідала гераіні-лётчыц, выратоўвала іх ад страху, панікі і алчаю Яны адчувалі за сваёй спінной любоў, падтрымку і клопаты народа.

«...Шлях пралетаць далёкі і нялёгкі. Мы ўпэнены, што пераможам, ды і ці смела, спакойна за свой лёс. Ды і чаго нам за яго апакаваць? У нашай краіне няма нічога даражэй за жыццё чалавека. І калі ў намі... што не будзь адарышпа, то нас не чакае лёс выдатнай амерыканскай лётчыцы Эміліі Эрхарт, якая бяспелна загінула ў часе свайго далёкага пералёту.

Мы ведаем, што к нам на дапамогу прыдуць усе сілы савецкай аямлі, уся краіна, урад, партыя, Сталін...» — пісалі тт. Грызадубава, П. Осіпенка, М. Раскова ў дзень старту.

І яны не памыліліся. Савецкі народ прыйшоў на дапамогу сваім верным дочкам; ён мабілізаваў усе сілы, каб выратаваць іх.

Дзевяці самалётаў у пошуках лётчыц «спрачосвалі» велізарныя тэрыторыі. Больш шасці тысяч чалавек шукалі «Родину» на абыары ад Байкала да Владзівастока. З выключнымі намаганнямі і арганізаванасцю, магчымымі толькі ў краіне Савецкага, ішлі выратоўчыя работы. І нарэшце з кастрычніка гераічны экіпаж «Родины» быў знойдзены. У сучасны момант слаўныя лётчыцы знаходзяцца на шляху да Комсамольска.

Сваім выдатным пералётам тт. Грызадубава, Осіпенка і Раскова яшчэ раз паказалі ўсяму свету магутнасць савецкай авіяцыі, паказалі сілу савецкай лётчыцы, бясстрашнасць, адвагу і мужнасць савецкіх жанчын. Яны паказалі, што для савецкіх жанчын няма нічога больш святаго, больш даражка, чым інтарэсы сацыялістычнай радзімы. Інтарэсы партыі Леніна — Сталіна, што ім не страшны ніякія перапоны. Сваім пералётам яны яшчэ раз паказалі, што савецкія самалётчыцы могуць перамагчы уякія алгеласці, што Далёкі Усход таксама блізка да Масквы, як любыя іншыя пункты Савецкага Саюза.

І калі прыдзе грозная гадзіна вайны, калі фашысцкія мрзаклобы напрубуюць напасці на нашу краіну, — савецкія лётчыцы, поруч са слаўнымі лётчыкамі — мужнымі сынамі народа — пакажуць ворагу ўсю сілу нашай авіяцыі, усю магутнасць савецкай ваеннай тэхнікі, усю майстэрства і вывучку сталінскіх сожалеў.

Гарачае прывітанне мужным, бясстрашным дочкам савецкага народа, выдатна выкананым сталінскае заданне!

Гарачае прывітанне гераіням далёкага беспасадачнага пералёту! Слава ўдзяльным пералёту — Валенціне Грызадубавай, Паліне Осіпенка і Марыне Расковай!

ЭКІПАЖ САМАЛЁТА „РОДИНА“ НА ШЛЯХУ Ў КОМСАМОЛЬСК

ПАВЕДАМЛЕННІ АБ САМАЛЁЦЕ „РОДИНА“

6 кастрычніка першымі ж палётам тт. Сахарава і Дзергунскага да «Родины» было ўстаноўлена (праз код), што тав. Раскова падшыла да самалёта.

У той-жа дзень каля 11 гадзін раніцы па маскоўскаму часу таварышы Грызадубава, Осіпенка і Раскова разам з парашутыстамі пакінулі свой лагер.

Тав. РАСКОВА ПРЫШЛА ДА САМАЛЁТА

УВЕСЬ ЭКІПАЖ «РОДИНЫ» НАКІРАВАУСЯ ДА РАКІ АМГУНЬ

6 кастрычніка ў 2 гадзіны 55 мінут па маскоўскаму часу з Комсамольска ў раён месцазнаходжання самалёта «Родина» выляталі два самалёты. На самалёце «ПС-7» да М. Расковай вылятаў лётчык тав. Сахараў. Ён павінен быў скінуць тав. Радзімаў. З тым-жа заданнем на гідрасамалёце «МП-1» лятаў пілот тав. Раманаў.

Калі самалёты дасягнулі раёна месцазнаходжання тт. Грызадубавай і Осіпенка, лётчык тав. Сахараў паведаміў па радыё, што бацьчы людзей, накіроўваючыся да самалёта «Родина», як высветлілася потым, гэта былі парашутысты.

Праз некаторы час з борта самалёта тав. Сахарава была атрымана другая радыёграма. Пілот пералаваў, што ён дасягнуў месца прызначэння тав. Расковай, але не знайшоў яе. У раёне, дзе яна знаходзілася 4 кастрычніка, быў пажар. На выгараўшай чорнай пламе ён бачыў раскінутую фанеру ад італьянцаў, у якіх былі скінуты парашуты тав. Расковай. Па думцы тав. Сахарава, яна пасля пажару вярталася на гэта месца і зноў кранулася ў шлях па напрамку да самалёта «Родина». Устанавіць, дзе яна знаходзіцца, не ўдалося, бо тагта была акутвая лямма. Гэта-ж папярэдзіў лётчык тав. Раманаў.

Экіпаж «Родины», які знаходзіўся да самалёта, былі скінуты палатка, паспелыя прыналежнасці і прадукты.

Калі самалёты тт. Сахарава і Раманава вярнуліся ў Комсамольск, адразу пачалася падрыхтоўка машыны да новага рейсу ў раён месцазнаходжання самалёта «Родина» з мэтай аказаць дапамогу тав. Расковай і вывесці экіпаж самалёта да ракі Амгунь.

Раніцай 6 кастрычніка к «Родина» вылетелі тт. Сахараў і Дзергунскі.

Уся група накіравалася да берага ракі Амгунь.

Самалёты, лятаўшы над лагерам, указалі экіпажу «Родина» найкарацейшы напрамак для следвання да ракі Амгунь. Лётчыкі прасачылі за правільнасцю руху групы.

Дастаўка экіпажа і парашутыстаў у Комсамольск забяспечана ўсімі неабходнымі сродкамі.

Прыкладна праз гадзіну пасля вылету абелаве машыны дасягнулі раёна «Родины». Тут ужо быў арганізаваны сапраўдны лагер. Апрача экіпажа ў лагера знаходзілася дзевяць парашутыстаў. Лётчык Сахараў прадаўжаў абследваць раён самалёта «Родина», а тав. Дзергунскі вылецеў к таму месцу, дзе 4 кастрычніка вылявіў тав. Раскову.

Тав. Сахараў скінуў з самалёта вымпел з запіскай, у якой было ўказана: «Калі на самалёце ёсць Раскова, устаньце тры чалавекі на плоскасці, калі на самалёце няма Расковай, устаньце два чалавекі».

З паветра тав. Сахараў выразна бачыў, што на плоскасці вышла тры чалавекі. Гэта азначала, што Раскова прышла ўжо к самалёту. Аб гэтым тав. Сахараў неадкладна пералаваў па радыё ў Комсамольск і прапанаваў тав. Дзергунскаму спыніць пошукі.

Аб тым, што Раскова сапраўды прышла к самалёту «Родина», папярэдзіў таксама метэаролаг катрольнага пункта пасёлка Дукі тав. Палюкоў, пабачыўшы ля самалёта. Вярнуўшыся ў пасёлка Дукі, ён паведаміў адтуль па тэлефону ў Комсамольск наступнае:

«Увесь экіпаж «Родины» знаходзіцца на самалёце. Усе здаровы, толькі тав. Раскова выгалае к рыку стомлена».

У той-жа дзень каля 11 гадзін раніцы па маскоўскаму часу таварышы Грызадубава, Осіпенка і Раскова разам з усімі парашутыстамі пакінулі свой лагер, замалаваўшы на самалёце «Родина» чырвоны сцяг. Уся група накіравалася да ракі Амгунь. Ілчыкі ланушком адліз за адным тт. Сахараў і Дзергунскі, прасачыўшы правільнасць руху гэтай групы, вылепелі назад у Комсамольск. (БЕЛТА).

ЭКІПАЖ САМАЛЁТА „РОДИНА“ ПРЫБЫЎ У КЕРБІ

КОМСАМОЛЬСК-НА-АМУРЫ, 7 кастрычніка (БЕЛТА). Сёння адважны экіпаж самалёта «Родина» прыбыў на каверы па рацэ Амгунь у сялонне Каменка.

Старшыня камііі па аказанню дапамогі экіпажу самалёта, сакратар гаркома партыі Комсамольска-на-Амуры тав. Пегуў звязваўся па тэлефону з тав. Грызадубавай. Ал імя ўраўнай камііі тав. Пегуў пералаваў тт. Грызадубавай, Осіпенка і Расковай гарачае прывітанне і віншаваў іх з бліскучым выкананнем сталінскага задання.

Тав. Пегуў паведаміў іх, што на іх тт. Грызадубавай, Осіпенка і Расковай атрыманы тысячы віншавальных тэлеграм.

Па сваяцкім радзімам тэлефаніст паведаміў, што кацор адышоў ад Каменкі ў Кербі.

КОМСАМОЛЬСК РЫХТУЕЦА ДА СУСТРЭЧЫ ГЕРАІН

КОМСАМОЛЬСК-НА-АМУРЫ, 7 кастрычніка (БЕЛТА). Працоўным горада выляў відкі гонар першым прыняцц гераічны экіпаж самалёта, і яны з найважэйшай любоўю і клопатамі рыхтуюцца да радаснай сустрэчы. Сталіны, партыі і вуліцы горада прымаюць святочны выгляд. Усюды — прывіталь-

МАСКВА, 7 кастрычніка (БЕЛТА). У 15 гадзін па маскоўскаму часу катер з адважным экіпажам самалёта «Родина» і з усімі яго суправаджаючымі асобамі палышоў да Кербі. Усё насельніцтва Кербі горача вітала бясстрашных дочак радзімы. Тут-жа на беразе ракі, на невялікай плошчы адбыўся мітынг.

У 15 гадзін 45 мінут адбылася размова па прамому проваду з Кербі. У Маскве ія прывала знаходзіцца: народны камісар оуваў СССР тав. Берман, член урадавай камііі тав. Карпушоў, начальнік штаба пералёту тав. Антонаў, Герой Савецкага Саюза палкоўнік Славейкі і іншыя.

У Кербі да тэлефона падлішла Валенціна Спільнаваўна Грызадубава. Яна, між іншым, паведаміла, што самалёт «Родина» апусціўся 25 верасня ў 10 гадзін 41 мінуту па маскоўскаму часу.

Сёння, у 5 гадзін раніцы, насутрач гераіням-лётчыцам вышлі камфартабельна абсталяваныя вацеры з прадстаўніцамі грамадскіх арганізацый горада.

ВЫДАТНЫ ПЕРАЛЁТ Н. П. ШЭБАНОВА, Н. А. БАЙКУЗАВА І В. А. МАТВЕЕВА

Скорасны беспасадачны пералёт лётчыкаў грамадзянскага паветранага флота Масква—Батумі—Одэса—Масква

6 кастрычніка лётчык Грамадзянскага паветранага флота, двойчы ордэнавоец тав. Шэбаню Н. П., радзіст — адзін з лепшых радзімнікнераў Грамадзянскага паветранага флота тав. Байкузаў Н. А. і другі пілот тав. Матвееў В. А. у паралку выпрабаванна новага двухматарнага самалёта «Сталь-7» зрабілі выдатны скорасны беспасадачны палёт па маршруту Масква—Батумі—Одэса—Масква. Гіганцкі трыкутнік агульным прая-

гам у 3.800 кілометраў самалёт прайшоў без пасадкі за 11 гадзін 04 мінуты.

Радзісувяз з бортам паветранага карабля падтрымлівалася бесперабойна. Маторы працавалі з выключнай чоткасцю.

Самалёт «Сталь-7» пабудаван брыгада малалых савецкіх інжынераў у састане Цынцыпера, Ермалова, Сельшчыкава, Святрчэўскага і інш.

Перадэстарычыныя саборніцтва па мескай півоннай фабрыцы «Кастрычнік». НА ЗДЫМКУ: група лепшых сталінцаў (алева направа) тт. Ф. С. Палгоўскі, Т. Я. Галадзец, Г. Л. Горфіньскі і С. І. Карналюска, якія выконваюць план на 165—200 проц. Фото С. Грына.

3 Кербі. 7 кастрычніка 1938 г. Масква, Крэмль, таварышу СТАЛІНУ!

Вашым імем у сэрцах мы, дочкі вялікай сацыялістычнай радзімы, пралічелі без пасадкі крозь вобначскае, туманы, абледзяненні і ноч ад Маасквы — сэрца неважынай радзімы — да берагоў Амура. На балодзе у тайзе, сярод сонак мы былі не адзіночкі! — а намі ўвесь наш шматлікі народ, партыя і Вы, таварыш Сталін. За бацькаўскія клопаты дзякуй. ГРЫЗАДУБАВА, ОСІПЕНКА, РАСКОВА.

3 Кербі. 7 кастрычніка 1938 г. Масква, Крэмль—таварышам СТАЛІНУ, МОЛАТАВУ, КАГАНОВІЧУ, ВАРШЫЛАВУ, ЕЖОВУ, МІКАЯНУ, КАЛІНІНУ, ЖДАНАВУ, АНДРЭВУ

Ваша заданне выканана. Беспасадачны пералёт Масква—Далёкі Усход зроблены на самалёце «Родина» за 26 гадзін 29 мінут. Пасадка зроблена на балодзістае поле ля ракі Амгунь, у ненаселенай мясцовасці. Экіпаж здароў, матэрыяльная частка ў спраўнасці.

Ад усёго сэрца дзякуем за вашы сталінскія клопаты і дапамогу, аказаўную нам.

Гатовы выканаць любое заданне партыі і Урада. ГРЫЗАДУБАВА, ОСІПЕНКА, РАСКОВА.

БУДЗЕМ МАЦАВАЦЬ АБОРОНУ КРАІНЫ

Дзевяці калгасаў, прапрыемстваў і ўстаноў БССР уключаюцца ў сацыялістычнае саборніцтва на лепшую пастаюўку абароннай работы Пёсьмо калгаснікаў сельскагаспадарчай арелі імя Чалава Залатаносага раёна, Палтаўскай вобласці (УССР), і алказ калгаснікаў калгаса імя Беларускай асобай ваеннай акругі, Любанскага раёна абмяроўваюцца на схолах, дзе прапоўныя бярэць на сябе канкрэтныя абавязальствы па разгортванню абароннай работы.

Калгаснікі сельскагаспадарчай арелі «Піонер», Калозацкага сельсавета, Чэрвеньскага раёна, уключаўшыся ў сацыялістычнае саборніцтва на лепшую пастаюўку масавай абароннай работы даручылі аформіць пярвіную арганізацыю Асаювіхіма варашылаўскаму стралку Чарнаўту Івану. У калгасе арганізаваны гурткі ППХА.

Калгаснікі калгаса «Большэвік», Чэрвеньскага раёна, залучылі: «Сваю шчаслівую рэспубліку, якая стаіць на рубяжы з капіталістычным захадом, ператворым у непрыступную крэпасць абароны. У любую хвіліну, калі гэта будзе патрэбна, не шкадуючы сваіх сіл і жыцця, станем на абарону сваёй квітнеючай радзімы».

Пёсьмо украінскіх калгаснікаў абмеркавана на агульным схолах членаў пярвічнай арганізацыі Асаювіхіма соўгаса «Адаменкі» (Львонскага раёна).

Уключаўшыся ў сацыялістычнае саборніцтва на лепшую пастаюўку масавай абароннай работы, асаювіхімаўская арганізацыя соўгаса абавязалася да XXI гадзіны Вялікай Кастрычнічнай сацыялістычнай рэвалюцыі падрыхтаваць яшчэ 13 аныкістаў ППХА і пяць варашылаўскіх страдоў. У бліжэйшыя дні намечана правесці масавы паход у працівагазах.

За масавае вывучэнне ваеннай справы

З кожным днём раоце і ўмацоўванню ваша савецкая краіна, усё больш культурным і заможным становіцца жыццё працоўных. Гэта прыводзіць у шаленства аэварных фашыстаў, падпальчыкаў вайны. Але яка толькі паспяхуць фашысты-галаварэзы напасці на нашу пулоўную сацыялістычную радзіму! Яны атрымаць такі-ж адпор, які далі зарваўшыся японскі самураям байцы нашага гераічнага Далёкаўсходняга фронту.

На ахове нашых граніц стаіць не толькі Чырвоная Армія, але і ўвесь савецкі народ, які азуёды памятае ўказанні свайго любімага правадьра таварыша Сталіна аб тым, што мы заўсёды павінны быць у стане мабілізацыйнага гатоўнасці, каб ніякі «выпадковасці» не маглі нас засягнуць знянак.

У нашым калгасе імя Калініна, Дудзіцкага сельсавета, Мазырскага раёна,

на, мы арганізавалі абаронныя гурткі: вяршылаўскіх страдоў, ППА, ППХА, ГСА і іншыя 20 чалавек ужо аталі нормы на значок «Варашылаўскі стралок». Ёсць многа значыстаў ППА, ГСА і ППХА. Але гэта зусім яшчэ мала. Мы ў бліжэйшы час даб'ёмся, каб гурткі кожнага калгасніка ўтрымалі не менш 2—3 абаронны анычкі.

У алказ на заклік украінскіх калгаснікаў мы абавязваемся яшчэ больш мацаваць абароназдольнасць нашай сацыялістычнай радзімы, каб у любую хвіліну быць гатовымі стаць на абарону сваяцкіх граніц СССР.

Р. ПЕНЬКО, А. ЖЫГАР, М. ПЕНЬКО, В. ПЕНЬКО, С. МАРГУН, АЛЬХОВІК, МЯТЛУШКА, ЧАРАНОК, САВЕНАК і інш.

Калгаснікі калгаса імя Калініна, Дудзіцкага сельсавета, Мазырскага раёна.

У АПОШНЮЮ МІНУТУ

„ФРЭНТЭ РОХО“ АБ ПОШУКАХ САМАЛЁТА „РОДИНА“

БАРСЕЛОНА 6 кастрычніка (БЕЛТА). Газета «Фрэнтэ рохо» паведаміла аб тым, што самалёт «Родина» знойдзены, піша: «На першы погляд здаецца, што гэта проста эпізод у гісторыі авіяцыі, якіх было шмат. Адка, значэнне яго заключана ў тым,

што ўвесь савецкі народ прымаў удзел у роскуках лётчыц Савецкі Сюз стварыў жалезную, нерарушчую агуртаванасць паміж людзьмі, новае сазанне і новыя пачуцці палпа радкаванія палкам інтарэсам чалавека і агудьнага прагрэса».

ЧЭХАСЛАВАЦКАЎ УРАД ПРЫНЯЎ ПАТРАБАВАННЕ АБ АЎТАНОМІІ СЛАВАКІІ

ПРАГА, 7 кастрычніка (БЕЛТА). Дасягнута згода паміж чэхаславацкім урадам і славацкім аўтанамістычным блокам, у які ўваходзяць славацкія элементарныя партыя і мясцовыя фашысцкія групы. Урад прыняў аўтаномію Славакіі.

У Славакіі ствараюцца самастойныя міністэрствы ўнутраных спраў ахоны адароў, юстыцыі, пошты і тэлеграфна-шляхоў яносіні грамадскіх работ і гандлю. Міністэрства замежных спраў нацыянальнай абароны і фінансаў астаюцца агудлярарэспублікаўскамі.

Надалей да склічання славацкага сейма (парламента) улада будзе ажыц-

цяўляцца ўрадам які окладанца з пачы асоб. Главой славацкага Урада вярджан Цісо — кіраўнік партыі славацкіх аўтанамістаў. Яму даручана оклаці славацкі кабінет міністраў. У склад кабінета вылучан Сокал (генеральны сакратар партыі) і Сідар (рэдактар цэнтральнага органа партыі) — газеты «Словак», выдому агент польскага фашызма ў Чэхаславацыі. Два міністры ў састаў славацкага Урада будуць вылучаны аграрнай партыяй і фашыстамі. Цісо адначасова прызначае міністрам агудлярарэспублікаўскага Урада па справах Славакіі.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ ПА-СТАЛІНСКУ РАСЦІЦЬ І ВЫХОЎЦАЦЬ БОЛЬШЭВЦКІЯ КАДРЫ

АВАЛОДВАЮ МАЙСТЭРСТВАМ ПАРТЫЙНАЙ РАБОТЫ

Справадзачна-выбарчы сход партыйнай арганізацыі бабруйскай сплавкаўтвары, выбіраючы новы састаў парткома, даў разгортку пачаў у сваім рэспіры камуністы адзначылі слабы рост партыі, адсутнасць палітыка-выхаваўчай работы асрод рабочых і ішн. Уважэнні партыйнага схода ляглі ў аснову майр работы як уноў выбранага скарэктара партыйнага камітэта.

Сваю работу я пачаў з таго, што перш за ўсё ўзяўся за вылучэнне актыва. Лепшыя стаханавіцы, правераныя на рабоце, мы пачалі прымаць у рады большэвіцкай партыі. У 1938 годзе наша партыйная арганізацыя вырастае на 7 чалавек. У групу сплываючых прынялі 5 чалавек. У ішн прынятыя ў кандыдаты партыі — ішн дыктар стаханавіцкага руху тав. Іванов, стаханавец тав. Дубавы, комсамольца тав. Чыжы і ішн.

Партыйны сход з'яўляецца сапраўднай школай большэвіцкага выхавання камуністы. Вось чаму сход неабходна добра рыхтаваць. У нашай партыйнай арганізацыі кожны камуніст за 3-5 дзён ведае парадак дня. У падрыхтоўку схода мы ўцягваем камуністаў. Вось, напрыклад, на адным са сходаў

слухалі справадзачу старшыні мясцовага. Да схода рыхтаваўся не толькі даслэдчык, але і яшчэ тры камуністы, якім мы даручылі падрыхтаваць азнаўмінца з пастаноўкай прафсаюзнай работы. Такім чынам сход прашоў вясцвенна.

Усе камуністы, а таксама і сплываючыя вучацца ў гуртках партыйнай асветы. Для сплываючых арганізаван спецыяльныя гурткі. Яны вывучаюць статут і праграму ВКП(б). Зараз мы старанна рыхтуемся да глыбокага вывучэння гісторыі партыі. На партыйных сходах былі абмеркаваны пераважныя артыкулы «Правды» за 9 і 17 верасня. На апошнім парткоме вылучылі 4 прапагандаістаў, якія будуць кіраваць гурткамі. Для беспартыйных рабочых і служачых арганізавана два гурткі.

Трэба адзначыць, што нам, малым партыйным работнікам, з боку райкома партыі вельмі мала аказваецца дапамога. Мне давалася некалькі разоў хадаць у райком, каб дапамаглі скласці план. Ніхто з работнікаў райкома ў партарганізацыю ні разу не заглянуў.

А. М. СЯНЬКЕВІЧ,
секрэтэр парткома сплавкаўтвары.

ЯК Я ДАПАМАГАЮ ПЯРВІЧНЫМ ПАРТАРГАНИЗАЦИЯМ

На партыйнай рабоце я ўпершыню. Мне вылучылі інструктара райкома партыі сельскай зоны. Абодвумоў чыму сельсаветы. Калі я прышоў на работу ў райком, то сустрэўся з вялікай запущанасцю партыйнай гаспадары на свей пераважна партарганізацыі. Апраўду ж пачаўся ў кожнай партыйнай арганізацыі. На месцы, разам з партаргам, пераглядзеў ўсё да дробява. Вось, напрыклад, у Кавалюўскай партарганізацыі не былі аформлены пратаколы, няправільна вёўся ўчет камуністаў і афармляліся дакументы на прыём у партыі і групу сплываючых. Пратаколы, напрыклад, там пісаліся на кавалях паперы. Зараз усе гэтыя недахопы знішчаны. Пратаколы ішн ішн ў спецыяльна заведзенай кніжцы. Не лепшая варыянт была і на астатніх партарганізацыях. Зараз партыйная гаспадарка наладжана добра.

Вялікае значэнне ў рабоце партыйных арганізацыяў мае добра складзены план. У сабе ў зоне я разам з партаргам склаў план. Для таго, каб мне быць на кожным партыйным сходзе пры складанні плана, прадугадываю, каб сходы праходзілі не ў адзіночку. Гэта дае мне магчымасць прысутнічаць на ўсіх сходах партыйных арганізацыяў зоны.

Ішн не так даўно прэсна абсталяла справа з ростам партыі. Гэтае пытанне мы абавязалі на сходах партыйных арганізацыяў. Я разам з партаргамі стваў вызначыць каленны актыў.

Знаёміцца з ім бліжэй і, трэба сказаць, даваць пачаць зруку. У 1938 годзе прыняты ў кандыдаты партыі 19 чалавек, прычым усе яны галоўным чынам калгаснікі. У Кавалюўскім сельсавете прыняты ў кандыдаты партыі 9 чалавек і зараз на апошнім сходзе зацвердзілі ішн трох. У гэтай партарганізацыі прыняты ў партыю 12 калгаснікаў і адзін настаўнік. Ёсць рост таксама і ў Варыцкай партарганізацыі. З пачатку майр работы інструктарам у зоне налічвалася толькі двое партыйных арганізацыяў, а зараз ішн чатыры і адна кандыдацкая група.

Всякоўны партыйны арганізацыі зараз палітыкаваць за ліх лепшых людзей калгаснай вытворчасці. Гэтым людзям трэба дапамагчы авалоць большэвізмам. Зараз ствараецца агульная вечарняя партшкола. У гэтай школе будзе займацца 39 камуністаў і сплываючых. Асабіста я вучуся пры Доме партыйнага актыва і кірую гуртком у Туркаўскай партарганізацыі.

Вялікім недахопам у рабоце райкома я лічу тое, што з намі, інструктарамі, вельмі мала працуюць. Секрэтэр райкома вельмі рэдка, ад выпадку да выпадку, нас абірае. Дронна таксама і тое, што работнікі абкома, якія наведваюць райком, чамусь з намі не гавораць. Яны абмяжоўваюцца толькі наведваннем скарэктара.

Е. М. КАМІНЧЫН,
інструктэр Бабруйскага райкома партыі.

ПАТРЭБНА КАНКРЭТНАЯ ДАПАМОГА

Работнікі бабруйскай раённай пракуратуры ў сваёй большасці — гэта надзея вылучаныя людзі. Два месяцы я працую памочнікам раённага пракурора. Мне вучылі на спецыяльных 3-месячных курсах. Гэта на сутнасці і ўся мая падрыхтоўка як работніка юстыцыі.

Працуючы ў пракуратуры, мне прыходзіцца прымаць людзей, выслухоўваць і рэагаваць на скаргі, а таксама выступаць у судзе. У мяне няма дастаткова практыкі і вопыту. Мне неабходна аказваць канкрэтную дапамогу, але, на вялікі жаль, яна адсутнічае.

Досыць складаная справа — існаць пастаноўны пратэсты, заключэнні. Тут неабходна правільна абгрунтаваць законна, артыкуламі. І калі часамі ў мяне наўдала атрымацца, то гэта выклікае ў райпракурора тав. Якубовіча абурэнне. А раскажаць і паказаць як трэба зрабіць ён чамусьці не лічыць патрэбным.

Я — малды работнік. Алчуваю, што магу апраўдаць аказанае давер'е. Трэба толькі дапамагчы мне авалоць гэтай досыць складанай справай.

А. Г. КАМІНСКАЯ,
пам. пракурора раёна.

Л. П. ЛІБМАН

Секрэтэр Бабруйскага райкома партыі.

НОВЫЯ КАДРЫ АПРАЎДВАЮЦЬ ВЫСОКАЕ ДАВЕР'Е НАШАЙ ПАРТЫІ

Прэзэрвенныя ворагі народа — траціцкі-баухарніцкія напывал-фамысцкія бандыты, якія арудалі доўгі час у Бабруйскай партарганізацыі, годзім расстаўлялі на кіруючыя пасты свае воражыя кадры. Яны насаджалі на ўсе вялікія ўчасткі партыйнай і гаспадарчай работы дыверсантаў і шпіённаў замежных разведка. Прадлажаныя агенты фашызма ўсяляк агараджалі доступ да кіруючых пастаў часным сыямам рэжыму, адным партыйнікам Леніна — Сталіна, з асродкаў рабочых, калгаснікаў і лепшай часткі савецкай інтэлігенцыі.

Наша партыя і слаўныя наркамундэпартыі на чале з І. І. Ежовым разграмілі асноўныя воражыя асіныя гніды. Праводзячы вялікую ачышчальную работу па выкрысцю ворагаў народа і воражых ахвасця, партыя наставіла задачу смялей вылучаць на кіруючую работу адданых справе камунізма людзей.

Бабруйскае партарганізацыя, вылучаючы новых людзей, кіруюцца ўважэнні Леніна і Сталіна аб смялым вылучэнні новых кадраў на кіруючую работу.

Праводзячы вялікую ачышчальную работу па выкрысцю ворагаў народа, агенты фашызцкіх разведка, партыйная арганізацыя вылучыла на партыйную, гаспадарчую і савецкую ра-

боту больш 300 чалавек. На фабрыках, заводах, установах і калгасках гэтыя людзі паказваюць узоры большэвіцкай партыі і сваю адданасць партыі Леніна — Сталіна. Многія з вылучэнцаў паспелі зарэкамандаваць сябе як таленавітыя і ацольныя арганізатары, а некаторых з іх выбралі ў выхавальныя органы нашай улады, — яны сталі дзяржаўнымі дзеячамі.

Малым большэвіцкім кадрам партыйных і непартыйных большэвіцкіх улюбюўцаў ляглі за даручэнню і работу і старанна апраўдаць аказанае ім вялікае давер'е. Вось, напрыклад, былі рамшчыкі лесекамбіната, ініцыятар стаханавіцкага руху ў прамысловасці лесекамбіната тав. Гальшпур Ёр-рэм Іванавіч зараз працуе старшым Бабруйскага гаральскага савета. Да гэтай работы ён прышоў непарэдна ад станка. Працуючы старшым горава, ён праводзіць вялікую работу па ўпарадкаванню горада, наладжванню работы прамысловасці і дзікаліні вырэйкаў шпозытыва. Тав. Гальшпур кэрыроўваецца ўважэнне заслужаным аўтарытэтам у насельніцтва, яму праймаюцца асабліва вялікае давер'е, выбіраўшы яго дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР.

8 год працавала радавой работніцай на швейнай фабрыцы імя Дзержынскага тав. Карташова. На фабрыку яна прышла аўсім непрыемнай. Тут яна ў рабочым калектыве расла, выхоўвала-

Рэдакцыя газеты «Звязда» разам з Бабруйскай райком партыі правяла нараду вылучэння таварышаў на розныя ўчасткі работы. Партыйным і непартыйным большэвіцкім расказалі як іны авалоць большэвіцкім стылем кіраўніцтва, як выконваюць адказныя даручэнні партыі.

Усе выступаўшыя падкрэслівалі аўсім недастатковую дапамогу райкома партыі новым кадрам. Райком не оспікаў нарад для абмену вопытам, не аучыў маладых работнікаў майстэрству кіраўніцтва.

Партыйным кіраўнікам патрэба зразумець, што вылучэнне, нават самае смяле і шырокае, будзе фармальным, калі новым кадрам астануцца без канкрэтнай дапамогі.

Чуткая, па-сталінску імпалітычная увага да работнікаў, савесная дапамога, большэвіцкая крытыка недэхопаў — вось умовы росту нашых кадраў.

Німай друком асобны выступленні Уздзельніцаў нарады.

КОМСАМОЛЬЦЫ ўЗНАЧАЛІВАЮЦЬ АДКАЗНЫЯ ўЧАСТКІ

Да майго вылучэння кіраўніком бабруйскай канторы камунбанка я працаваў кантралёрам аптальнай касы. Прышоўшы на новы ўчастак, я перш за ўсё азнаёміўся з саставам служачых. Добра вывучыўшы людзей, некаторых больш здольных комсамольцаў вылучыў на адказныя ўчасткі: кантралёрам, старшым кантралёрам-бухгалтарам і ішн. Праводзячы перабудову работы апарата, я ўваўся арганізоўваць комсамольскую групу. Мне выбралі комсоргам. Зараз наша комсамольская арганізацыя налічвае 12 чалавек.

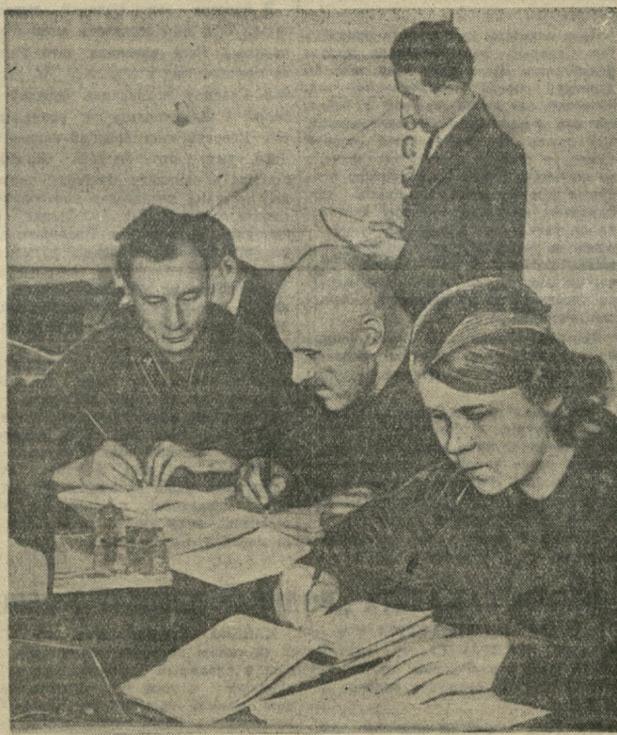
Перад мною, як перад кіраўніком банка, асталася вялікая задача па карэктнай перабудове ўсёй сістэмы работы ў сувязі з новымі правіламі фінансавання капітальнага будаўніцтва. На гэтым участку былі агіднасці і нават алачывасці. Годзім зацвярдзілі будаўні, рабіліся вялікі перарасходы каштарысаў і фонду зароботнай платы.

Я азнаёміўся з праектамі і каштарысамі. Разам з інжынерам бываў на ўсіх будаўніках, якім мы выдаем грошы, і зараз арыентуюся ў пытаннях фінансавання будаўніцтва.

Шырока разгарнулі сярод работнікаў апарата банка сацыялістычнае спабарніцтва і ўдараіства. Усе работнікі заключылі дагаворы. У выніку спабарніцтва выявілі трох выдатнікаў і двух ударнікаў. Перадавоўкі праміравалі. Наш калектыву спабарнічае з магілёўскай канторай камунальнага банка.

Узначальваючы гэты адказны ўчастак, і вельмі часта сустракаюся з труднасцямі. Хоцаша атрымаць параду, я лепш арганізаваць працу, але, на вялікі жаль, райком партыі з новымі кадрамі працуе слаба.

Л. Я. РОХНІНД,
комсамалец, кіраўнік камунальнага банка.

Прапагандаісты менашка чыгуначнага вузла (справа палова): М. С. Мельнік — дырэктар вагонага дэпа, І. І. Матушэвіч — дырэктар і А. В. Славчоў — прапагандаіст палітэдукацыі выхавання да заняткаў на Кароткім курсе гісторыі ВКП(б) у партыйным кабінете Дома партактыва. Фото С. Грына.

КІРАЎНІЦТВУ ВУЧУСЯ ў МАС

Сваю працу ў якасці намесніка дырэктара швейнай фабрыкі імя Дзержынскага я пачаў з таго, што выконвала асобныя невялікія даручэнні дырэктара тав. Шапіра. На гэту работу мне вылучылі 8 месцаў таму азад. Да гэтага на працягу 8 год была работніцай. Хоць да вылучэння шмат удзельнічала ў партыйным і грамадскім жыцці фабрыкі, але вопыту гаспадарчай работы ў мяне не было. Многае для мяне было новым. Зараз я значна вырасла. У даны момант займаюцца дырэктар, які пайшоў у волюкку.

Як я размяркоўваю свой працоўны дзень? Прышоўшы на работу раніцай, у 8 гадзін, накіроўваюся ў складзікіраўніцтва як справа з сыравінай, наведваю транспарт і пасля абавязкова іду ў цэхі. У цэхах гутару з брыгадзірамі і работніцамі. З гэтых гутарак лавялюся аб недахопах работы цэхаў, аб недахопах свайго кіраўніцтва. Гэта мне дапамагае ў рабоце. Кіраўніцтву вучуся ў мас. Пару гадзін працую ў сваім кабінете: прымаю наведвальнікаў. Большую частку свайго рабочага дня праводжу непасрэдна на вытворчасці.

У нас на фабрыцы на ўсіх кампартыях пастах знаходзяцца галоўным чынам новыя кадры. За апошні год вылучана на кіруючую работу з ліку стаханавіцаў унутры фабрыкі 77 чалавек. Толькі за час майр работы намеснікам дырэктара мы вылучылі 22 чалавекі. Гэтых таварышаў перыядычна абіраем, гутарым з імі.

Работы калектыву ўключыўся ў перадавыцкія спабарніцтва. На фабрыцы шырыцца стаханавіцкі рух. Зараз налічваецца 734 стаханавіцы. Калектыву спабарнічае з гомельскай швейнай фабрыкай «Профітэр». Лепшыя стаханавіцы перадаюць вопыт свайр работы адстаючым. Стаханавіцы тт. Карнаух і Егорава вучаць маладых работных. Шырока развіваецца і індывідуальнае спабарніцтва. У яго заключана 330 індывідуальных дагавораў.

Працуючы намеснікам дырэктара, я аддаю многа увагі і асабістому росту. Наведваю рэгулярна партыйную школу, павышаю свой агульнадукацыйны ўзровень.

Н. І. КАРТАШОВА,
намеснік дырэктара швейнай фабрыкі імя Дзержынскага.

ПЕРАДАВАЦЬ СТАХАНАЎСКІ ВОПЫТ

10 месцаў я ўзначальваю на бабруйскай лесекамбінате пэх № 2. Аб'ект работны вялікі. У цэху 450 работных. Да вылучэння мяне я ў 1926 года працаваў рамшчыкам на камбінате, быў лепшым стаханавіцам на вытворчасці.

Я-жа я працую, як уважальваю стаханавіцкі рух? Па-першае, цэх штомесечна перавыконвае свой план. У цэху 180 стаханавіцаў і 73 ударнікаў. Усе работныя спабарнічаюць, заключана 180 індывідуальных дагавораў. Ёсць дагаворы і паміж зменамі.

Выконваючы ўзяты абавязальствы стаханавіцы тт. Соскін, Доўгі, работніца тав. Бобікава, — даюць 150-160 проц норм. Добра працую і група тав. Стосева, якая спабарнічае з групай тав. Дзядова. Ход сацыялістычнага спабарніцтва рэгулярна правярваю і вынікі лавялюцца на сходах работных.

Працуючы начальнікам цэха, практыку перадачу вопыту рамшчыка ішн работным. Для гэтага абіраю нарады вылучуць прафесій-рамшчыкаў, намочнікаў, раскажаваю ім як трэба пра-

цаваць. А калі часам быць, што ў таго ішн работа не ладзіцца, то стаханавіцы ля станка і паказваю, дапамагаю.

Вялікую увагу аддаю разгортванню палітыка-выхаваўчай работы сярод работных. Я з'яўляюся агітатарам і асіматычна праводжу ў час абедзенага перапынку палітінфармацыі па розных пытаннях унутранага і міжнароднага становішча.

Многа працую над сабой, аваловаю большэвізмам, рыхтуюся да паступлення ў прамысловую акадэмію. За два годзім набыў веды ў аб'ёме 8-9 класаў сярэдняй школы, 40-50 гадзін у месяц аддаю на агульнадукацыйную падрыхтоўку. Чытаю творы Леніна — Сталіна, знаёмлюся з артыкуламі курсам гісторыі ВКП(б).

Тав растуюць і працуюць намы калды, якія выхаваны вялікай партыяй Леніна—Сталіна.

Ф. Т. СТРОМСКІ,
начальнік лесекама № 2 Бабруйскага лесекамбіната.

ДАБІЛІСЯ ПЕРШЫХ ПОСПЕХАЎ

Мне, беспартыйнаму, аказана вялікае давер'е: я вылучан на адказны ўчастак работы — начальнікам ТЭЦ завода № 4. Да гэтага я працаваў электрамандраем. Перад мной асталася вялікая задача — выпягнуць з прарыўу адзін з важнейшых цэхаў заводу. З дапамогай партыйнай арганізацыі пачаў працаваць. І трэба сказаць, што вынікі даволі хутка сталі вядомыя. Прайшло два з паловай месяцы, калектыву работных ТЭЦ за ўзорную работу і добрыя вытворчыя паказальнікі лабіўся атрымання пераходнага чырвонага сцяга.

Як мы дабіліся параўнаўча за невялікі тэрмін рашучага пералому ў рабоце ТЭЦ? Перш за ўсё я ўваўся за вывучэнне ўсіх прычын, якія тармазілі нармальную работу і ліквідацыю вынікаў шкодлівасці. Ва ўсіх піні змяна праводзіў нарады работных, апрача таго, разам з цэплатэхнікам правярў ўсё цэплавую гаспадарку—кацлы, топкі і выяўіў шмат агіднасцяў. Мы

прыступілі да некаторай перабудовы і хутка дабіліся вялікай эканоміі паліва. Аўсім па-ішнму пачалі працаваць брыгады, павялічылася прадукцыйнасць працы, пачаў шырыцца і стаханавіцкі рух. Змена, дзе працую старшы качагар тав. Сяргейчык, золыччык Лазараў і вадзільца Лістунова, сплываючы мінімальную колькасць паліва яны трымаюць перадавое месца. Добрыя ўзоры работы паказвае далаўна створаная комсамольская брыгада, дзе начальнікам змены комсамалец тав. Таміла. Уся комсамольская брыгада з'яўляецца стаханавіцамі.

Трэба сказаць, што на ТЭЦ усе палітыкі змен—вылучэнцы. Яны не так даўно яшчэ прававалі старшымі качагарамі. У гэтых таварышаў некапае тэхнічных ведаў, але яны маюць вялікае імкненне да вучобы. Для іх арганізаваны спецыяльныя заняткі. Асабіста я, працуючы начальнікам ТЭЦ, прымаю актыўны ўдзел і ў грамадска-палітычнай рабоце. Партыйная арганізацыя мяне вылучыла агітатарам, я праводжу з работніцамі гутаркі на розныя палітычныя тэмы.

В. Ф. АНТАНЕВІЧ,
начальнік ТЭЦ заводу № 4.

РЫХТАВАЦА ДА Вывучэння ГІСТОРЫІ ВКП(б)

РАГАЧОУ. (Нар. «Звязда»). Добра падрыхтаваць камуністаў да глыбокага вывучэння гісторыі ВКП(б) — такую задачу наставіў перад сабой Рагачоўскі райком партыі, калі «Правда» пачала друкаваць новыя сталініцкі падручнік па гісторыі большэвізма. Кожны камуніст індывідуальна знаёміцца з гісторыяй партыі і кастрыіцыка былі скліканы ў раённы цэнтры усе камуністы, дзе яны праслухалі лекцыю аб першым раздзеле гісторыі ВКП(б).

Да арганізацыі школ райком падрыхтаваў сур'ёзна і ўдумліва. Пры Доме партасветы арганізавана школа па вывучэнню гісторыі партыі, у якой заняткі будуць праходзіць тры разы ў месяц з адрывам ад вытворчасці. У школе ствараюцца 4 групы, павадзе ўзорную ведаў. Пры Доме партасветы будуць вывучаць гісторыю партыі прапагандаісты і партыйныя актывы. Арганізавана тры школы па вывучэнню гісторыі на падрыхтоўку 12 школ пры сельскіх партарганізацыях будуць займацца на палітграмаце. Тут будуць займацца менш падрыхтаванымі таварышамі — кандыдатамі партыі, сплываючыя і беспартыйны актывы.

Распачата падрыхтоўка прапагандаісцкіх кадраў. 4 кастрычніка пачаў працаваць двухтыднёвы семінар прапагандаістаў, дзе займаецца 11 таварышаў. Прапагандаісты знаёмяцца з Кароткім курсам гісторыі ВКП(б).

і актыўна ўдзельнічала ў грамадскім жыцці. Не так даўно яе вылучылі намеснікам дырэктара гэтай фабрыкі. У частак работы вялікі — на фабрыцы 1500 работных. З даручанай работы яна справляецца. Зараз тав. Карташова займае пайшоўшага ў волюкку дырэктара і самастойна кіруе прадпрыемствам. На гэтай фабрыцы за апошні год вылучана 77 чалавек на адказныя ўчасткі работы.

Бабруйскае лесекамбінат мае саюзнае азначэнне. У мінулым ён з'яўляўся адным з аб'ектаў, куды пранікалі шпіёны і дыверсанта для таго, каб весці там сваю падрыхтоўку дзейнасці. У выніку шкодлівасці работы на камбінате сістэматычна не выконваўся план, арганізаваліся дыверсіі і аварыі. Пасля разгарну воражых гавядуў там пачалі смяла вылучаць работных і інжынераў на кіруючыя пасты. Літаральна ўсё кіруючыя пасты абышліся. Да кіраўніцтва прышлі з нізоў стаханавіцы, ударнікі і савецкія інтэлігенцы. Годзім на камбінате існавала традыцыя, што дырэктара абавязкова павінны прыслаць з цэнтры. Гэту традыцыю мы зламалі. На работу дырэктара камбіната быў вылучан начальнік цэха тав. Кузняцоў, а тэхнічным дырэктарам інжынер, начальнік цэха тав. Саўчук. Пасля абнаўлення кіраўніцтва прадрывасця, пачынаючы з мая гэтага года, сістэматычна перавыконвае вытворчы план.

Трэба сказаць, што мы яшчэ сустракаемся з фактамі недаацэнкі ролі камандзіраў сярэдняга звання на вытворчасці—начальніка цэха, начальніка змены, майстра, брыгадзіра, а гэтыя ж людзі ў многім рашаюць поспех выканання вытворчага плана. Вось чаму

партарганізацыі павінны з усёй сур'ёзнасцю падыходзіць да вылучэння таварышаў на гэту работу. Практыка паказала, што вылучэнны на сярэднія ўчасткі вытворчасці з ліку партыйных і непартыйных большэвіцкіх паказваюць узоры работы. Вось, напрыклад, стаханавец-рамшчык тав. Стромскі быў вылучан начальнікам лесекама № 2. Яго пэх увесь час перавыконвае норму. Растуюць рады стаханавіцаў. Ён усмярне аучыць і перадае вопыт усім работным цэха. Правільна сплываючы палітыка-выхаваўчую работу а гаспадарчай, тав. Стромскі рэгулярна сам праводзіць палітінфармацыі сярод работных.

Брыгадзір цэха фабрыкі «Чырвоны харчавік», дэпутат Вярхоўнага Савета БССР тав. Ліберман са свайр брыгадай ішн ў перадавых радах на фабрыцы. Уся брыгада з'яўляецца стаханавіцамі. Такіх прыкладаў можна было-б прывесці дзясціты.

Шмат прышло новых людзей на партыйную работу і асабіла за час выбараў кіруючых партыйных арганізацыяў у Бабруйскай партарганізацыі ўпершыню на партыйную работу прышоў 71 чалавек. Яны працуюць скарэктарамі парткомаў, партаргамі і іх намеснікамі. Паўнаасно абнаўлені апарат райкома партыі, пачынаючы ад скарэктара і качаючы інструктарамі. Вось, напрыклад, інструктарам па сельскай зоне працую тав. Кітайчык. Ён упершыню на партыйнай рабоце. За невялікі перыяд часу здолеў дабіцца добрых паказальнікаў па росту партыі. У адной толькі партарганізацыі Кавалюўскага сельсавета прыняты ў кандыдаты партыі 9 чалавек. Рост партыі ідзе галоўным чынам за ліх актыўнасці выбарчай кампаніі. Добра працуюць і но-

РАЗМНАЖЭННЕ НОВЫХ САРТОЎ ЛУБІНУ

Ворагі народа, арудаўшыя ў свой час у Наркамземе і Насенпрадсе БССР, арганізавалі лубінаводныя саўтасы на белых, аўсім непрыгодных для вырошчвання лубіны глебах і тым самым арыявалі работу па разнастайнаму насенню лубіны. Школьніца арганізаваныя саўтасы не маглі павярць помыслы на лубінаводнасць і нават не маглі абмяняць свае палі. У выніку яшчэ і цяпер адтуваецца ведавалі насення лубіны. Сартаваныя ж пасеваў лубіны ў БССР амаль няма.

Насенствы лубіны былі пазнавацца і мелі велікія якасці, а года ў год палючы гаспадарчыя якасці. У выніку пазнавацца высеваныя сарты. Разнастайна-ж лубінаў на насенне, арганізаванае школьніцамі на белых, непрыгодных для насенстводства глебах, таксама прыняло да паскоранага вырошчвання гатункаў.

Для кутэйнай ліквідацыі вынікаў школьніцаў у пытанні лубінаводства па рашэнню ЦК КП(б)Б і СНК БССР у маі 1938 года на выдатках для насенстводчай работы землях былога саўтаса «Буйнічы» арганізавана селекцыйна-насенстводчая станцыя па лубіну. Пад станцыю адведзена 400 гектараў палючых зямель.

Селекцыйна-насенстводчая станцыя, асяваючы штогод 70 гектараў лубіны, забяспечыць высокакачэсным чыста-сортным насеннем гэтай вальнейшай культуры раёныя насенстводчыя гаспадары нашай рэспублікі. Гэтыя гаспадары, у сваю чаргу, будуць разнастайна насенне лубіны для кальчэсці насенных участкаў, якія дадуць насенне для абмянянага лубінавых палюч калгасаў.

У гэтым годзе селекцыйна-насенстводчая станцыя па плошчы ў 25 гектараў атрымала параўнаўча высока ўраджай, даходзячы да 20 цэнтнераў насення безалкалоідных, малалакалоідных і горкіх кутэйных лубінаў у гектара. Такі ўраджай атрымаў не глядзячы на вымушана пазіцыю зямлі, нявысокае (г. зн. вясновае) ўмяненне мінеральных умяненняў і амаль поўную адсутнасць пасевачага зямляра.

Апрача разнастайна лубіны сарты лубіны, станцыя займаецца іх далейшым паліпашэннем і выяўленнем новых сарты. У гэтым годзе селекцыйна-насенстводчая станцыя атрымала селекцыйна-насенстводчыя сарты лубіны, якія ўзначальвае селекцыянар Н. Я. Пракалчука, па плошчы 9 гектараў разнастайна кутэйных сарт алкалоіднага лубіны, які будзе выпяляць не толькі ў БССР, але нават і ў Ленінградскай вобласці. Асобна выдзеленыя верастракаваўся тонкаабалонкавыя аўжалеўныя лубіны, якія забяспечваюць павышэнне ўраджая насення на 20-50 проц. Таксама разнастайна безалкалоідна-шматкалоідна лубіны, якія змогуць замяніць кашныя на белых глебах і добра будуць расці ў паўночных абласцях Савецкага Саюза.

Безалкалоідныя шматкалоідныя лубіны, пачаў а непаправаваўся да глебы, адольныя нарошчываць валькую колькасць зялёнай масы, якая хутка адрастае пасля яе скошвання. Гэта дае магчымасць значна павярць кармоўную базу для сацыялістычнай жывягалагоўлі.

Селекцыйным аддэлаам станцыі выдзелены а сярэднеаморных велікі пазнаствелых «белых лубінаў», якія наогул не растрэваюцца, хуткаспелыя лініі Пасевы гэтага лубіны на ўмовах Магілёва вышэйшай перагата жніўня (пасеву праводзіўся 10 мая), даўшы ўраджай 40 цэнтнераў насення з аднаго гектара.

Валькую шматкалоідна прадастаўляе работа т. Пракалчука па міжклубай гібрыдызацыі з дапамогай металу монтраў (мічурынскі метал) — работа па атрыманню безалкалоідных «белых лубінаў», прыгодных не толькі на ўрачэнне, але і для корму жывягале. Не меншую цікавасць прадастаўляюць работы па міжклубай гібрыдызацыі «землянага лубінаў», насенне якога мае больш 20 проц. тлушчы.

На станцыі разнастайна і паліпашаюцца зялёнаўныя ў 1931 г. брыгада і савецкіх вучоных безалкалоідна і малалакалоідна лубіны. Гэтыя лубіны азначаюць у сабе непаправаваўся да глебы і высока кармоўныя якасці іх зялёнай масы не менш пажыўна, чым кашныя. Пажыўнасць лубіны савава па бальку можа быць параўнава са жмыткамі.

Тут жа на лубінавай станцыі выпрабаваўся і разнастайна ўстойлівы ад папалджанняў безалкалоідныя лубіны, выдзелены П. Ф. Кляшчэвічам. Таксама выдзелены вывучэнне сарты і шкідліку лубіны, выпрабаваўся прафілактычныя меры і сродкі барацьбы з імі.

Паралельна з разнастайна і выяўленнем новых сарты лубіны рапрабаваўся спосабы іх вырошчвання — агратэхніка.

Вось асноўнае, над чым праду працавала лубінавая станцыя, якая паставіла сваёй мэтай: праз лубіны — да высока сталінінскіх ураджаяў; праз безалкалоідныя лубіны — да разнастайна кармоўнай базы сацыялістычнай жывягалагоўлі.

Але на жаль, паспяховае вырашчэнне гэтых валькіх распадарчых зялёных нацяжэна па прафілацыяне некаторых магілёўскіх раёнах і нават абласных арганізацый, якія замест увагі і сістэматычнай дапамогі ў рабоце станцыі сталі на шлях стварэння розных перашкод. Аднак, калектыву станцыі прэдаверы і спадзявання, што абласны і раёныя арганізацыі Магілёва ўлічаль укажаны ЦК намай партыі, будуць аказваць штодзённае паліпашэнне станцыі, бо яе работы маюць буйнейшае народнагаспадарчае значэнне.

Н. КЛЯШЧЭВІЧ.

СТАРШЫНЯ КАЛГАСА ПАРУШАЕ СТАТУТ СЕЛЬГАСАРЦЕЛІ

Старшыня калгаса «Пролетарскі Барэц», Барысаўскага раёна, Захар Шаляк без згоды агульнага схода праду на рынку калгасае сена на суму 000 руб., прычым у касу запрэчываў толькі 300 рублёў. Калі калгаснікі перабавалі ад Шаляка адчытацца за астатнюю суму грошай, то ён на агульным сходзе калгаснікаў чыніў заваў:

— Некалі пэнь мы жылі ў Барысаве. Ну, дык харчаваліся ў рэстарэ-

не. Выходзіла па 25-30 руб у дзень. Потым да мяне прыхаў ветэрынар, і мы з ім распілі два літры гарэлкі.

За прадвадзеныя дзержае звыш плавна 4 цэнтнеры мяса калгасе мог атрымаць патрэбныя на буднішнік чыкі і іншыя будматэрыялы, але Шаляк закупіў вабе вельмашыну. Парушаў статус сельгасарцелі, Шаляк распрадаваў калгаснымі сродкамі, як сваім ўласным.

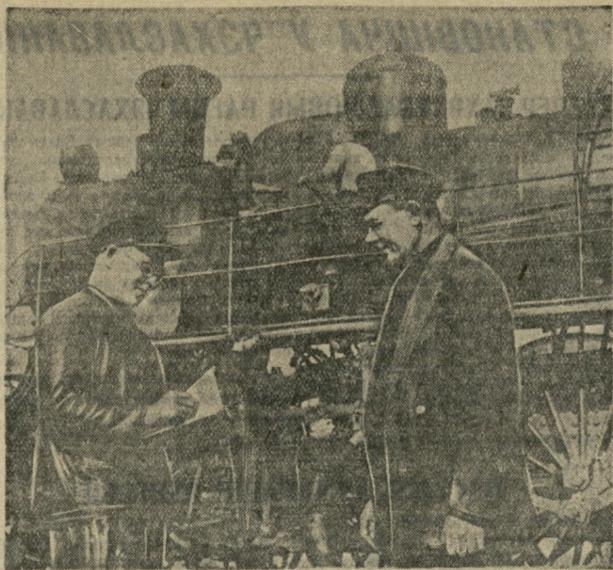
В. КРЫШТАЛЬ.

НАСУСТРАЧ СВЯТУ

У гонар надыходзячага свята—XXI гадавіны Валькі Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, калгас «Сольныя праца», Станькаўскага сельсавета, Менскага раёна, свецтасова і поўнацэнна разлічыўся а дзержавай па ўсіх відах паставак і грашовых плацяжах.

Зараз калгаснікі атрымліваюць авансам хлеб і іншыя прадукты на свае працаў. На калгасны прадавец у гэтым годзе выддае: 3 кілаграмы асбожа, 7 кілаграмаў булібы, 4 кілаграмы фуража і каля рубля грошай.

А. КЕРНАШЫЦКІ.

У гомельскім паравозаапрацоўчым заводзе камплексыя брыгада тав. Луцкіна К. П. абнаваляе выпускна а прамавагата работу парова на адну асіну пры добрай якасці НА АЗДМУКУ: на паровым плаце (злева на права) брыгадзір камплексыя брыгада тав. Луцкіна і майстар дова тав. Рубаўна А. Я. аглядваюць фота Шаляка (С) а работу.

ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦВА ПРАДПРЫЕМСТВАЎ БССР НОВЫ ВІТВОРЧЫ ЎЗДЫМ

Перадкастрычніцкае спаборніцтва выклікала новы ўздым срод работчы і інжынера-тэхнічных работчы бабруйскага лесакамінаэта Узяты абавязальствы работчы-стаханавцаў з гонарам выконваюць. Брыгада тав. Курчавічыка па якасці лесу за верасень месяц выканаў план на 258 проц. Валькіх поспехаў дабілася брыгада тав. В. Пяркова па сартыроўцы лесу. За верасень брыгада выканала план на 240 проц.

Па камінаету арганізавана 6 камплексыя-маладзёжных брыгад, якія працуюць сепараўда па-стаханавскаму. Брыгада тав. Гітлінай (беларускага цэх) абнаваляла за XX годзя ВЛКСМ і XXI гадавіны Кастрычніка дабіцца выканання нормы на 140 проц. Зараз брыгада тав. Гітлінай выконвае норму на 170 проц. Брыгада Арыкоўскага (драваапрацоўчы цэх № 1) узяла абавязальства—выконваць норму на 150 проц., а выконвае яе на 210 проц. Па гэтаму ж цэху брыгада тав. Касцюка выконвае норму на 180-200 проц.

560 ПРОЦАНТАЎ НОРМЫ

На меншым вагонаапрацоўчым заводзе імя Мяснікова з кожным днём усё шыр разгортваецца перадакастрычніцкае сацыялістычнае спаборніцтва. Висока ўзору прадукцыйнасці працы паказваць многія работчы казальскага цэху заводу.

Прафрор цэху стаханавцаў-казаль тав. Гольдберг сістэматычна выконвае па дзёне нормы. За 5 дзён кастрычніка ён выканаў норму на 243 проц. Стаханавец-рэспроіччэ тав. Мішня выканаў норму за 5 дзён кастрычніка на 230 проц. Зараз тав. Мішня падаў у партком завада заяву, у якой прапач прыняць яго ў групу спачуваўчых.

Выдатныя поспехы ў перадакастрычніцкім спаборніцтве дабілася камасола ка-прадсучыцтва тав. Мухамарава. Яна сістэматычна выконвае норму на 250-300 проц. а 5 кастрычніка, працуючы на штампоўцы сласарных шайб, тав. Мухамарава выканала норму на 560 проц., устанавіўшы новы рэкорд на гэтым прапаче.

За выдатную стаханавскаўскую работу тав. Гольдберг, Мішня і Мухамарава занесены на цэхавую дошку гонару.

А. ПАТРОУ.

ПОСПЕХІ КОМСАМОЛЬЦАЎ-ЧЫГУНАЧНІКАЎ

ЖЛОБІН. Выдатнымі паказальнікам у рабоце адзначае падрыхтоўку да XXI гадавіны Валькі Кастрычніцкай Сацыялістычнай рэвалюцыі машыніст паравоза станцыі Жлобіна комсамалец Міхал Буйві. Тав. Буйві прымае прычынства на чыгуначным вузле. 80 верасня ён прывёў са станцыі Калінявічы ў Жлобіна сарту ў 2,7 раза пажэй чым гэта звычайна па норме. І кастрычніка тав. Буйві прывёў поезд з вагона на 400 тон больш устаноўленай нормы, маючы вагонаў 40 мінуў.

Па-стаханавскаму воляіць павыза напарнік тав. Буйві — машыніст тав. Валдзіш. Ведучы поезд са станцыі Калінявічы з вагона на 200 тон больш чым па норме, ён прывёў на ст. Жлобіна з вагонаў на 1 гадзіну 05 мінуў.

Вілючымі поспехамі адзначаюць набліжаючаеся валькае свята XX годзя леніна-сталінінскага комсамола комсомольцы вагонаапрацоўчага цухэта Электраваршчых тав. Грабкоўскі дайнаў норму сістэматычна выконвае на 500-800 проц. Слесар тав. Гаўрылаў за асіну дае па дзве-тры нормы.

Р. СЯРГЕНКА.

ЭПІЗОДЫ ГЕРАІЧНЫХ БАЁЎ ЛЯ ВОЗЕРА ХАСАН АТАКА ТАНКАЎ

(Расказ старшага лейтэнанта Міхаіла Сірчэнка)

Калі мы даведліся аб пасля японскай прававацы, кожны з нас быў абуран да глыбіні душы. Усе да аднаго імкнуліся кутэй трапіць да месца падаеі і правучыць зарываўчыся бадытаў іх ледзі на чужую зямлю.

4 жніўня, вечарам, мяне выклікаў камандзір.

— Таварыш Сірчэнка, вазьміце людзей і ідзіце ў разведку. Гэра праведзіць ці могуць праціць танкі.

Не марудваючы, я тут жа ўзяў з сабой таварышаў Малахава, малодшага камандзіра механіка-вадзіцеля, лейтэнанта Байко, механіка-вадзіцеля Олейнікава, Баравога, Хасаяшына і іншых. Рушылі ў разведку.

Гэра было праціць пецхотам некалькі дзсяткаў кіламетраў Разведку праводзілі пад ураганны агонь артылерыі і кулямётнай праціўны Дзясцікі метраў прышлося прабрацца паўзком, на жываце рабіць перабэжкі, адопвацца. Аднак нішто спыніць нас не магло. У часе разведкі мы выявілі да 40 японскіх дэманічных точак, тры батэраі. Усё гэта я навісе на карту і па авароце далажыў камандзіру.

У гэты ж дзень мне, як камандзіру такавага падраздзялення, даручылі праціць трапіць ворага. З вельларым энтузіязмам таякісты ўзяліся за выкананне пастаўленай перад намі баявой задчы.

Мы быстра рушылі наперад: я быў на першым танку Раптам а-за ракі аўжалеўлі дзве валькі групы японцаў, якія рабілі перабэжкі. Быстра астрачыў наш кулямёт, а танк я рушыў насустрач групам і прама ўразаўся ў іх. Тут бы да аднаго стралу я разлутыў сваім танкам да 50 чалавек самураў у Гуэніцы а валькіх пераважарыўся ў густычэрвоныя Самураі-аікі астаткі валькі ўсоды на танку Гэта бы першы ўрок японскай ваеншчыны, як ледзі туды, куды яе не праціць.

Рушылі далей, насустрач праціўніку. У гэты час па танках пачалі біць варажыя гарматы.

— Гэра знішчыць, — сказаў я сваім таварышам.

Некалькі трапных стрэлаў і чатыры працітанканыя 75-міліметровыя гарматы японцаў былі ўзарваны. Аднак адна гармата прадаўжала атраляць нас, маскіраваная нелезе сярод скал. Вось адзіна а снарадаў слінуў у броне танка. Броне наша моцна, вытрымае, але другі снарал ударыў у гуэніцу. Мы вымушаны былі спыніцца. У гэты ж час механік-вадзіцель Малахаў заўважыў адкуль вальцацца агонь.

— Злева, сярод пясеніца, — далажыў мне Малахаў. Два стралы, накіраваныя туды, і пятая працітанканыя гармата праціўніка была знічана.

У гэтым баі нашы танкісты правалі ўзору мужнасці і адвагі. Моцна дасталася самураям ад нашых трапных гармат і кулямётнаў Пад прыкрыццём танкаў рушыла на ворага наша пяхота.

Асабліва ў гэтым баі і ў наступных алавачыўся камандзір узвода, лейтэнант Баравы. Яго экіпаж дзейнічаў смела, ініцыятыўна. Механік-вадзіцель Олейнікаў вывадзіў танк а лубога становішча. Камандзір танка Зайка збіў некалькі агнявых точак.

У баі раіна і мяне Шаюшпаць асколкаў ад снарала трапіла мне ў твар і некалькі—у ногі. Сваёго камандзіра выратавалі баіны. Пад лютым агнём старшыня роты Ізвэкаў вынес мяне а танка, прадаўжваючы сам біць японцаў. Ужо будучы параненым, я паспеў арабіць некалькі стрэлаў а пісталетаў і апалявал улажыць трых японцаў.

Тут жа, ля танка, я сам сабе арабіў аперачку. Гарматымі шчыпамі выпячыў асколкі а ног і твару, прадаўжваючы разам разіць ворага а кулямёт.

Зараз я знаходжуся ў шпіталі Раіны. Ужо ажываючы. Я гатоў аноў ярнаць у сваё падраздзяленне. Нагляны агрэсары атрымаў валькіны ўрок ад Чыронай Арміі і калі яны суушча аноў, мы іх яшчэ раз так праверым, што і поспелу ад іх не астанеша.

Гэта наша слова — слова танкістаў, слова ўсёй Чыронай Арміі і валькіага савецкага варада.

(На зышту родныя, № 18, ад 25.VIII 1938 г.)

ВЫДАТНА ВІВУЧАЎ РУСКУЮ МОВУ

Вывучэнне рускай мовы ў беларускай школе мае выключнае палітычнае значэнне. Яно далачае нашых дзятцаў да культуры валькага рускага варада, дапамагае яшчэ большаму авалоданню валькітамі культуры, накопленай чалавечым Руская мова — любімейшы прадмет нашых школьнікаў. Таму не выпадкова бюро ЦК КП(б)Б вынесла спецыяльнае рашэнне аб выкладанні рускай мовы ў беларускай школе.

На жаль, гэта важнейшае рашэнне яшчэ не поўнасьцю выконваецца. Змяшчаецца з выкладаннем рускай мовы ў нашых школах іскрапейшым чынам павяржанае такі вывад. Вядома, што варадкая работа валькіна-фашыстаў аванеса валькую школу вывучэнню рускай мовы. Ворагі народа імкнуліся ўсім сіламі і сродкамі адраваць нашу квітнеючую рэспубліку ад валькага Саюза савецкіх — сацыялістычных рэспублік імкнуліся парухіць адзінства, дружбу народаў, якая заваявана ў сумеснай барацьбе праціўніку рэвалюцыі. Гэтага ім не ўдалося і ніколі не ўдалася арабіць! Але вынікі іх школьнікай работы ліквідуецца марудна.

Вось што пазнаваюць вынікі першых дзён вучобы. Першаа сталінінска сярэдня школа горада Жлобіна лічыцца наогул ядрэнай па паставоўцы ўсёй вучэбна выхавачай работы. Справа-ж а вывучэннем рускай мовы паставлена тут дзясці. Праведзены першыя пісьмовыя работы дзі неадвальнаючыя паказальнікі. У пятым «в» класе, напрыклад, першую работу напісалі два вучні на «спрадажа», а астатнія — на «дрэна» і «вельмі дрэна».

Прычым дзве валькісучы на «спрадажа» аўжалеўчы дзясцігоднікам у гэтым класе.

Не лепшыя вынікі па рускай мове ў старэйшых класах. Праведзены дзясці ў 7 «а» класе паў 42,8 проц. нельпа, у лепшым 6 «б» класе — 15 проц. непаспяваючых. у 6 «а» класе каля паловы вучняў валькілі дзятца на «дрэна» і «вельмі дрэна».

Прычына такой нізкай граматысці вучняў па рускай мове ў беларускай сярэдняй школе г. Жлобіна заключача па тым, што вынікі школьніцтва на гэтым сур'ёзным участку ліквідуецца валькіта марудна.

Пры вядомай уроку вывучэння алава характэрна дэталі. Вось на ўроку ў 7 «а» класе вучаніна Г. піма па дошцы складаныя скарэ на скарэпаляе. Піма ласкавала граматыча як а фавытэчага, так і а сінтаксічнага бозу. Але тагэртыва ні аб аланым выкладку энэсоголасаваннага адрэдаваў алава даць не можа. Атрымліваецца часта і неадварот. Вучань С. выдатна паўтэрае ўсе праваўлі па скарэпаляе, а пісьмовыя работы піма на «дрэна» і «вельмі дрэна», у некаторых вучняў школаў яшчэ разрыў паміж тэорыяй і практыкай. Як адна, так і пруга крайнасць — гэта вынік валькіта дававага школьніцтва ў выкладанні валькітага прадмета — рускай мовы.

На прыкладзе першай жлобінскай школы гэта а вядомачасцю палівар дзясціна. Настаўнікі самі гэта адчуваць. Яны з поўным разуменнем авад адкажваюць на спраду выкладання рускай мовы ўступілі ў новы вучэбны год. У сваёй рабоце яны адчу-

ваюць валькікі труднасці, але ім неадстрач па-спрадажу нішто не ідзе, ім нішто не дапамагае.

Возьмем хоць-бы прыклад а падручнікам, якімі Наркамземе БССР, агодна рашэння бюро ЦК КП(б)Б, павінен быў забяспечыць усе школы на пачатку новага вучэбнага года. У Жлобіне падручнікаў не было да 27 верасня аўсім. 27 верасня ў школах атрымаў валькіку колькасць іх. Так, напрыклад, граматыку рускай мовы, П частку, школу атрымала па 5-6 экзэмпляраў на клас у 30-40 вучняў. Па рускай літаратуры яшчэ горст — па 1-2 экзэмпляры на клас. У першай школе Жлобіна адчувацца астры перадох першай частка марфалогіі (на сем класу 40 падручнікаў), сінтаксаў (13 штук на 180 вучняў), хрэматычнай па літаратуры для V, VII і іншых класаў аўсім няма.

Часта можна быць свядкай велькішчальнай траты дарагога вучэбнага часу, калі асобныя праціўнікі шчыры пісьменнікі вучні вымушаны пераліпаць а дошкі ці алава і аднаго аспытаў аўсім адсутнічаюць валькіны матэрыялы і асабліва лясніскія выказванні аб літаратуры, асобных пісьменніках; адсутнічаюць янава неабходна твора Пупкіна, Дабралюбава, Чарнышэўскага і яшчэ Навіжэ гэта тав. пажыла валькіца а дастатковай колькасці для нашай школы неабходную літаратуру?

Апрача падручнікаў боп іншыя, не мэрш адчуваць перашкоды ў паставоўцы справы выкладання і вивучэння рускай мовы. Настаўнікі рускай мовы першай жлобінскай школы прама заяўляюць, што праграмы, завяржаныя Наркамземе па рускай мове і літаратуры, не авалодаюць павяржываным выкладаннем. Так, напрыклад, галіна па літаратуры неадстакова, для развіцця разгаворнай мовы галіна аўсім няма, праграмы не прадаўжваюць часу для паўтарэння, існуе разрыў паміж выкладаннем марфалогіі і сінтакса, атрымліваецца аскустваць. У 5 класе, дзе велькішчаво непаспяваюць праграмы завапта валькіны.

Нельга не вгледзіцца а гэтым заўвагам настаўнікаў-практыкаў, бо яны накіраваны толькі на паліпашэнне выкладання і вивучэння мовы валькага рускага варада.

Трэба была ў тым, што настаўнікам не авазваецца металічна даламаць у першую жлобінскую школу за месяц вучобы нішто а раёна ці а абланы не далажыў а Настаўнікі адчуваюць патрэбу ў сур'ёзнай дапамозе і нават праверцы іх работы і воль авалодання, што ў гэтай школе настаўнікі рускай мовы перагружаны, (маюць па 25-27 гадзін), падрыхтоўка іх яшчэ намыскава і прадастаўлены яны асіну асе.

Паўстае сур'ёзнае пытанне — чаму нікога не трываюць такога, яшчэ неадвальнаючыча, становішча а выкладаннем рускай мовы ў беларускай школе, чаму не выконваецца рашэнне бюро ЦК КП(б)Б па гэтым важнейшаму пытанню? Трэба ўсім органам народнай асветы неадкаладна і па-сур'ёзнаму азіяцкіх справы выкладання рускай мовы ў беларускіх школах, мовы, якую так горада любіць беларускі варад.

П. КАВАЛЕУ.

Верны сын партыі Леніна—Сталіна

(ДА ДЗЕСЯЦІГОДДЗЯ З ДНЯ СМЕРЦІ І. І. СВАРЦОВА-СЦЕПАНАВА)

Дзясці год таму назад, 8 кастрычніка 1928 года, памёр Іван Іванавіч Скарпоў-Сцепаваў — верны сын партыі Леніна—Сталіна, буйны вучоны, марксіст, таленавіты літаратар.

«Смерць вырвала а нашых радоў, — пісаў таварыш Сталін у «Праўдзе», — стойкага і пэрадага ленына, члена ЦК вайшай партыі, тав. Скарпова-Сцепавава. Дзясці год амагаўся тав. Скарпоў-Сцепаваў у нашых радах і перанёс усе нягоды жыцця прафесіянальнага рэвалюцыянера. Многія тысячы таварышаў ведаюць яго як аднаго з старэйшых і папулярнейшых літаратар-марксістаў. Ведаюць яго і як аратуэйнаша ўдзельніка кастрычніцкіх тудэйшых яго, вяршэне, і як адвадзенаша змагага за ленінінска адвадзенаша партыі і за яе жалезную агуртаванасць».

Іван Іванавіч Скарпоў-Сцепаваў прапшоў доўгую і суровую школу жыццёвай барацьбы. Ён авалодаў у жыццёвай барацьбе валька яго памёр, сямі канторшчыка валька яго памёр, калі хлопчыку было 6 год. Пачалася поўнае лішэнняў жыцця. Абуцаны пісьменнасці сваёй маткай, юнак Скарпоў, дзякуючы сваёй настойлівасці і выдатным здольнасцям, атрымлівае пачатковую асвету, а затым дабіваецца паступлення ў Маскоўскі настаўніцкі інстытут. У далейшым мы бачым нікі выкладчыкам гаралскога вучыліся выкладчыкам гаралскога вучыліся іца ў Маскве. Але тагэртама-ж, які лёс іца ў Маскве.

Сцепавава да марксізма. Ён ухадзіць а галавой у прапагандыскую работу «Да вясені 1896 года, — піша ён у аўтабіяграфіі, — а ўжо займаўся ў рабочых гуртках (вядома, строга закаспіраваных) Ён узмоцнена вивучае ў той час палітэканомію, закладваючы трымаць фундамент свайго сацыял-дэмакратычнага светапогляду. Пачынаючы з тудэйскага перыяда, ён прыступае да перакладаў твораў Маркса і марксіскай літаратуры. З канца 1904 года Скарпоў-Сцепаваў становіцца бальшэвікам.

